

1447 Sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/63)

29 Temmuz 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

«1447 Sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi» ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Nurettin ERŞİN

Orgeneral

Kara Kuvvetleri Komutanı ve

Milli Güvenlik Konseyi Üyesi

G E R E K Ç E

Bilindiği gibi, yatırımcılar ve tasarruf sahipleri ve bunlar arasındaki fon akımını sağlayan aracı kurum ve bankalar, yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları gibi aracı ve yardımcı kuruluşlardan oluşan modern finansman sistemi, sermaye piyasası olarak tanımlanmaktadır.

Sistemin yasal bir düzenleme ile bütünleşmesi amacıyla Hükümet tarafından hazırlanıp 20 Mart 1981 tarihinde Millî Güvenlik Konseyine sunulan «Sermaye Piyasasının Düzenlenmesi ve Denetimi Hakkındaki Kanun Tasarısı» Millî Güvenlik Konseyince kabul edilmiş bulunmaktadır. Ancak, aynı tasarı içerisinde bulunan ve «1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanunu» nun bazı maddelerinde değişikliği içeren bölümün Sermaye Piyasası ile ilgili düzenleme içinde yer alması kanun tekniği bakımından sakıncalı görüldüğünden, bunun ayrı bir düzenleme ile ve ilgili kanunda değişiklik şeklinde ele alınmasının daha uygun olacağı düşünülmüştür.

Sermaye Piyasası Kanunu ile aracı kurumlar ve yatırım ortaklıkları gibi yeni kurumlar düzenlenmiştir.

Bu yeni kurumlar, Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda yer almamıştır.

Bu değişiklik ile, bu kurumlarda Borsanın kayıtlı azaları arasına girmiş olacaktır.

Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda Hazine borçlanmalarına ilişkin her hangi bir hüküm bulunmamaktadır. Ayrıca, yabancı esham ve tahvillere ilişkin olarak, meri kanunda bir hüküm mevcut değildir. Yapılan değişiklik ile Hazine Bonolarının da Maliye Bakanlığının işarı üzerine borsa kotuna alınması hükmü getirilmekte, yabancı esham ve tahvillerinde Maliye Bakanlığının izni ile borsa kotuna alınması sağlanmış olmaktadır.

1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanunu, borsada nizam ve intizamı sağlamaya yönelik Kanun olduğundan bu Kanuna aykırı davranışlar hakkında Borsa Meclisi tarafından verilen ve hapis cezasına tahvil edilemeyen inzibati cezalarla, disiplin cezaları uygulanmaktadır.

Sermaye Piyasası Kanunu ise, kamu nizamına yönelik bir kanun olduğundan, bu Kanun hükümlerine aykırı hareketler yasal kovuşturmayaya tabi tutularak ağır para cezaları ve hapis cezaları ile müeyyide altına alınmıştır.

Bu nedenle, 1447 sayılı Kanunun diğer hükümlerine aykırılıklara uygulanan inzibati cezalarla uyumu sağlamak ve Kanunun bütünlüğünü korumak açısından değişiklik yapılması ve aykırı davranışların Borsa Meclisi tarafından verilecek, borsaya girmekten menedilme şeklinde disiplin ve günün şartlarına uygun para cezası ile takviyesi uygun görülmüştür.

Acentaların esham ve tahvil alım ve satımı işlemlerinde bir kurtaj (dellaliye) almaları ve tarifenin Borsa Meclisince tanzim edilmesi hükmü bu değişiklikle, Maliye Bakanlığına verilmiş bulunmaktadır.

Bu Kanunun Sermaye Piyasası Kanununa uyumunu sağlamak amacıyla 1.2.1982 tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/63

Karar No. : 88

17 Eylül 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Kara Kuvvetleri Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Nurettin Ersin'in «1447 Sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda;

Sermaye Piyasası Kanununa paralel olarak Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda esaslı değişikliklerin yapılmasına ihtiyaç bulunmakla birlikte, geniş bir değişiklik ve düzenlemenin, sermaye piyasası ve borsa işlemlerinin gelişimi içinde daha sonra ele alınmasında yarar görülmüş ve Sermaye Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesi ile birlikte değiştirilmesi gerekli görülen 1447 sayılı Kanunun 4, 25, 26 ve 43 ncü maddelerinin yeniden düzenlenmesi ile ilgili teklif Komisyonumuzca da olumlu bulunarak maddelerin incelenmesine geçilmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu ile düzenlenen aracı kurumlarla, yatırım ortaklıklarının 1447 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde sayılan borsanın kayıtlı azaları arasına alınabilmesi amacıyla 4 ncü maddede yapılan değişiklikle ilgili teklifin 1 nci maddesi,

Hazine borçlarının da 1447 sayılı Kanunun 25 nci maddesi kapsamına alınması ve halen borsa meclislerince tanzim olunan kurtaj ücretlerinin doğrudan Maliye Bakanlığınca tespiti ve ayrıca borsa faaliyetinin teşviki amacıyla yalnız yabancı esham ve tahvillerin borsa kotuna alınmasını Maliye Bakanlığı izninde tutup, diğerlerini borsa meclisine bırakacak şekildeki değişiklikle ilgili teklifin 2 nci maddesi,

1447 sayılı Kanunun 26 ncü maddesinin, yürürlükteki Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Nizamnamesinin 62 ncü maddesinde mevcut hükümleri de içerecek şekilde ve müeyyidesi de eklenerek yapılan değişiklikle ilgili teklifin 3 ncü maddesi,

Kurtaj ücretlerinin doğrudan Maliye Bakanlığınca tespitini amaçlayan 1447 sayılı Kanunun 43 ncü maddesindeki değişiklikle ilgili teklifin 4 ncü maddesi ve,

Yürürlük ve yürütme ile ilgili 5 ve 6 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsni KÜÇÜKAHMET

Em. Amiral

Kâtip Üye

Turhan AKPORAY

Mly. Kd. Alb.

Üye

Güven BOŞGELMEZ

Başkan Yardımcısı

Tanju ERDEM

Dz. Kd. Kur. Alb.

Kâtip Üye

Tahsin EKİNCİ

Mly. Kd. Bnb.

Üye

Mehmet KÂMİLOĞLU

Başkan Yardımcısı

Haşmet YURTAL

Mly. Kd. Alb.

Üye

Nazmi BİLGİÇ

Üye

Doğan KAYRAN

Üye

Berki MELLİ

Üye

Serpil ULUER

TEKLİF

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

1447 Sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

1447 Sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 4. — Borsa azaları asli ve kayıtlı olmak üzere iki kısımdır.

Asli aza, acentelerden ibarettir. Kayıtlı aza, co-bankalar, aracı kurumlar, menkul kıymetler yatırım ortakları, bankerler, sarraflar, kulisyerler (borsa kulislerinde bulunup acentelere alım satım emri verenler) ve senetleri borsada kayıtlı şirketlerdir.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 25 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 25. — Devlet, vilayet ve belediyelerle hükümetin kefalet ettiği sair müesseselerin esham ve tahvilleri ile her türlü Hazine bonolarının Maliye Bakanlığının işarı üzerine borsa kotuna alınması mecburidir.

Esham ve tahvillerin borsa kotuna alınmasına borsa meclisleri karar verir. Yabancı esham ve tahvillerin borsa kotuna alınabilmesi için Maliye Bakanlığının izni gerekir.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 26. — Borsa kotunda bulunmayan esham ve tahviller üzerine borsada iş yapılması, borsada kayıtlı olmayan kişi ve kuruluşların menkul kıymet alım ve satımını meslek edinmeleri ve borsada kayıtlı olanların da bu işlemleri borsa dışında yapmaları veya fiyatlarını borsanın dışında teşekkül ettirmeleri yasaktır.

Bu yasağa uymayanlar hakkında Borsa Meclisince fiilin önem ve mahiyetine göre 50 bin liradan 200 bin liraya kadar para cezası uygulanır ve bunlar 1 ay süreyle borsa salonuna girmekten menolunurlar.

(Teklif)

MADDE 4. — Aynı Kanunun 43 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 43. — Acenteler alım ve satımı bir kurtaj mukabilinde yaparlar. Kurtaj tarifelerini Maliye Bakanlığı tespit eder.

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanun 1 . 2 . 1982 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 4. — Teklifin 4 ncü madesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 6. — Teklifin 6 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.